

El nou Pla Local d'Acció sobre drogues i addiccions proposa 90 mesures per dur a terme a la ciutat de Girona

Actualitat Girona | 08-02-2022 | 18:25

Presentació Pla Drogues Addiccions

Girona compta amb un nou Pla Local d'Acció sobre drogues i addiccions pel període 2022-2026, un document que ha d'esdevenir una guia de referència per dirigir i emmarcar les intervencions relacionades amb aquest àmbit dins el municipi. El Pla proposa 90 accions concretes per dur a terme a la ciutat de Girona enfocades a donar suport a les persones amb addiccions i a les seves famílies, i a prevenir els consums. També s'hi proposen estratègies per garantir el desplegament de les accions, i per fer-ne el seguiment i l'avaluació. L'alcalde de Girona, Marta Madrenas, la regidora de Salut de l'Ajuntament de Girona, Eva Palau, han presentat avui el Pla, que es posarà a disposició de tothom qui pugui necessitar-lo.

La pandèmia de la COVID-19 ha mostrat la importància de cuidar la salut, també la salut mental. Una de les causes d'aquestes malalties són les addiccions, i des de l'Ajuntament de Girona tenim com a prioritat la recuperació de tots els àmbits de la societat, especialment els que afecten el benestar de les persones. Precisament el Pla que presentem avui ens ha de permetre donar suport a la salut mental i a les addiccions. Volem ser un exemple de protecció, cura, suport i acompanyament a tots els col·lectius vulnerables, i volem fer-ho dirigint-nos no només a les persones afectades sinó de forma transversal a tot el territori i a tothom qui pot oferir suport en aquest àmbit ha destacat l'alcalde de Girona, Marta Madrenas.

La Taula tècnica d'addiccions de Girona ha estat l'encarregada de redactar el document. Aquest organisme, integrat per professionals de l'àmbit de les addiccions del municipi, coordina les accions en matèria d'addiccions des de les diverses perspectives. La seva força es basa en la suma d'esforços, que permet donar una resposta adequada a les necessitats de la població pel que fa a les addiccions i els problemes que generen, des d'un enfocament transversal i participatiu.

El Pla Local d'Acció sobre drogues i addiccions compta amb dos grans blocs de continguts diferenciats. D'una banda, el document inclou una anàlisi extensiva sobre la realitat del municipi en relació a les addiccions, els consums i altres dades relacionades. D'altra banda, el document proposa una sèrie d'objectius i d'accions concretes per dur a terme durant els propers quatre anys, seguint les línies estratègiques següents: la promoció de la salut; l'assistència a les persones implicades; la normalització amb la intenció de reduir l'estigma, i la perspectiva comunitària. El

Pla també inclou un apartat on es detallen estratègies per desenvolupar les propostes d'accions i assegurar que s'acaben materialitzant; per fer-ne un seguiment i avaluació, comprovant si les accions tenen els resultats esperats o no, i per proposar idees de millora de cara al futur.

Entre el centenar d'accions recollides, destaquen propostes com incentivar programes preventius per a jovent i famílies, i crear grups de suport; impulsar diagnòstics sobre l'estat dels consums a Girona; mantenir i potenciar els programes de mesures alternatives; crear una cartera de serveis per a totes les persones afectades, amb la totalitat de recursos disponibles de la ciutat i com accedir-hi; promoure la creació de convenis entre entitats; oferir ajuts econòmics i subvencions; fer treball específic als barris amb serveis adreçats a persones consumidores de drogues, d'acord amb la realitat de cada sector; sensibilitzar la ciutadania; adaptar les intervencions a la diversitat; vetllar pels drets i l'autonomia de les persones; donar veu als destinataris/es de les intervencions; fer xarxa de voluntariat comunitari, o donar més suport a les entitats del territori.

La regidora de Salut del consistori, Eva Palau, ha detallat les diverses mesures que agrupa el Pla i ha posat de manifest que caldrà establir prioritats per abordar una necessitat que s'ha incrementat i transformat amb la pandèmia, tant modificant el perfil de les persones consumidores com el tipus d'addiccions, amb aparició d'un ús indegut de dispositius electrònics o d'apostes en línia?. Estem compromesos a prioritzar les accions proposades, reforçant la detecció precoç de consum en adolescents i en gent gran; posant a l'abast i fent difusió dels recursos disponibles; procurant eliminar l'estigmatització, i creant una campanya de sensibilització i d'alternatives al lleure, per aconseguir frenar el consum de substàncies que poden provocar addiccions?, ha explicat Palau. Finalment, la regidora també ha volgut ressaltar la determinació i agrair la feina de la Taula tècnica d'addiccions de Girona, que es va constituir el 2019 i que des de llavors, amb la crisi sanitària, ha fet un sobre esforç per elaborar aquest document?.

Anàlisi i metodologia de l'estudi

Per tal de recollir una bateria d'accions aplicada a la realitat de la ciutat, la Taula tècnica d'addiccions ha analitzat la situació actual a Girona, seguint una metodologia participativa i multidisciplinària. En aquest sentit, els grups de treball participatiu creats per avaluar cada eix temàtic han establert llaços de comunicació i treball amb diferents agents i organismes de la ciutat involucrats en la matèria durant la tardor del 2021. A cada grup hi ha participat almenys un tècnic/a de l'Ajuntament de Girona i una altra persona de la Taula tècnica d'addiccions. També s'hi han convidat professionals externs, així com membres d'associacions vinculades al món de les addiccions, associacions juvenils i familiars de persones amb addicció. Un cop fet el treball més participatiu, l'òrgan tècnic de la Taula s'ha reunit per valorar i acabar d'ajustar la centena de propostes realitzades.

L'anàlisi s'ha dividit en un apartat quantitatiu i un de qualitatiu. El primer, realitzat per personal tècnic de l'Ajuntament de Girona i altres professionals de la comissió, inclou dades sociodemogràfiques del municipi, dades de les Àrees Bàsiques de Salut de Girona, dades generals de drogues a Catalunya i a l'estat espanyol, i dades sobre sancions i fets delictius associats a drogues a Girona.

El segon, l'anàlisi qualitativa, s'ha fet a partir d'entrevistes a prop d'una vintena de professionals relacionats amb les addiccions al municipi. També s'han dut a terme tres grups focals, un primer grup format per jovent universitari, un de nois i noies usuaris d'un espai jove, i un de professionals de la ciutat afins a la salut i les addiccions. En aquest cas, l'anàlisi ha anat a càrrec de l'Institut de Recerca sobre Qualitat de Vida de la Universitat de Girona, amb la qual el consistori ha establert

una col·laboració.

Recollida dels resultats

Pel que fa als resultats, les dades recollides en l'anàlisi sociodemogràfic fet el 2020, extretes de diverses fonts documentals, revelen un increment de la densitat poblacional a Girona en els darrers anys, amb cens que supera lleugerament el llindar de les cent mil persones. També mostren que el grup de població dels 15 als 64 anys (població activa) representa el 70 % dels i les habitants del municipi; que un 24 % de tota la població té nacionalitat estrangera, o que un 30% de la població de 75 anys o més viu sola. Les xifres d'atur registrat a Girona ha disminuït des del 2013, moment en què es va produir el pic de la crisi econòmica, si bé caldrà considerar quin serà l'impacte de la crisi sanitària en aquestes xifres els propers anys.

En el cas de les dades recollides des de les Àrees Bàsiques de Salut (ABS) de Girona, aquestes mostren que el trastorn d'ansietat, d'angoixa o estat ansiós ha estat la patologia més atesa entre les dones (població de 15 anys o més); mentre que la hipertensió arterial no complicada ha estat la patologia més atesa en el gènere masculí, per la mateixa franja d'edat. Pel que fa l'atenció en salut mental (població de 18 anys o més), la depressió ha estat el diagnòstic més freqüent en dones i, l'esquizofrènia, en homes. Sobre les infeccions o malalties més freqüents entre les persones consumidores de drogues per via parenteral, la infecció amb VIH té la incidència més elevada, seguida de la SIDA, i de l'Hepatitis C i B. La tendència és estable o en decreixement en totes elles.

Quant a consum de drogues, tant a la Regió Sanitària (RS) de Girona com als Centres d'atenció i seguiment a les drogodependències (CAS) de Girona, la droga principal que ha iniciat més tractaments és l'alcohol, seguit de la cocaïna. La RS de Girona té la segona taxa d'inici de tractament més elevada de Catalunya (2021), només superada per la RS de Terres de l'Ebre (2226). Pel que fa als fàrmacs amb potencial d'abús, destaquen les benzodiazepines. Respecte al Programa d'Intercanvi de Xeringues (PIX), l'any 2019 hi havia 17 punts d'intercanvi a la ciutat de Girona, i durant el període 2016-2019 s'ha incrementat el nombre de xeringues lliurades. En l'àmbit de l'estat espanyol, l'alcohol és la substància més consumida entre el jovent de 14 a 18 anys, seguit del tabac i el cànnabis, una tendència que es repeteix en la població major d'edat.

Per completar l'anàlisi quantitativa, també s'han recollit dades sobre sancions i fets delictius associats a drogues a Girona, facilitades pels Mossos d'Esquadra (període 2017-2020). Les sancions relacionades amb drogues sumen més de 5.000 actes els últims quatre anys, amb un pic l'any 2019, quan n'hi va haver prop de 1.600. La resta d'anys, es van interposar unes 1.100 sancions. A més, en el mateix període, cada any s'han detingut al voltant de quaranta persones per tràfic de drogues a la ciutat, un total de 158 persones detingudes en quatre anys. Pel que fa als comisos de drogues, destaquen especialment les sancions per consum, tinença o abandonament d'estris, amb un increment de casos els últims tres anys, fet que podria veure's influït pels efectes de la pandèmia.

Finalment, els resultats de l'anàlisi qualitativa indiquen que l'alcohol és considerat la droga més consumida, seguida del tabac i el cànnabis. També es percep com la substància que genera més problemes a la població. Pel que fa a les apostes amb diners, aquestes han crescut en els darrers anys, si bé es considera que la pràctica és més aviat recreativa i no problemàtica entre el jovent, encara que sigui més visible. Com a part de l'estudi qualitatiu, l'Institut de Recerca sobre Qualitat de Vida de la Universitat de Girona fa una sèrie de consideracions, com la importància de fomentar les activitats i programes preventius a totes les edats; d'estar pendent de les addiccions

en persones grans; de combatre l'estigma social que pateixen les persones que consumeixen substàncies, o de seguir esforçant-se per treballar de manera coordinada en aquest àmbit. L'informe de l'IRQV també llista diverses necessitats i fortaleeses detectades a través de les entrevistes.

Autor: Redacció